

عنوان مقاله:

تحلیل مضامین افسانه ای فرهنگ عامه در نگاره های سقائفارهای قاجاری مازندران

محل انتشار:

یازدهمین کنفرانس بین المللی مطالعات زبان، ادبیات، فرهنگ و تاریخ (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

مرجان مسقطیان - کارشناسی ارشد پژوهش هنرمعلم هنر استان مازندران

خلاصه مقاله:

بخش عظیمی از فرهنگ و ادب عامه هر ملت، افسانه های آن می باشد. افسانه ها به جهت وابستگی به وقایع اجتماعی منبع مهمی برای مطالعه ی ساختارها و نظام های فرهنگی به شمار می آیند چرا که آینه تمام نمای رنج ها، آرزوها و نیازهای بشاری هستند. سقائفارها سازه ای چوبی و چهارگوش، گونه ای از معماری بومی و مذهبی منطقه مازندران برای برپایی مراسم عزاداری حضرت ابوالفضل (ع) می باشند که از حیث معماری و آرایه ها شعبه هم هستند و رواج آنها مربوط به دوره ی قاجار است. یکی از آرایه های تزئینی بکار رفته در سقائفارها نقاشی هایی باموضوعات مذهبی و غیرمذهبی می باشند، که تقریباً تمامی سقف بنا را می پوشانند. که مقاله حاضر به چگونگی نقش افسانه های فرهنگ عامه در تکوین نگاره های سقائفارها می پردازد و هدف آندستیابی به مضامین پیدا و پنهان افسانه ها در نگاره ها و بررسی میزان گرایش مردم مازندران به آنها در عصر قاجار می باشد. از این رو ابتدا به اوضاع اجتماعی، فرهنگی و مذهبی عصر قاجار اشاره ای خواهیم داشت سپس توضیحاتی پیرامون سقائفارهای مازندران ارائه و بعد مفاهیم فرهنگ عامه و افسانه بیان می شود و در ادامه نگاره های سقائفارها بار معنی انواع افسانه های تمثیلی، پریان، عاشقانه و پهلوانی مورد تحلیل قرار خواهند گرفت. نیل به این هدف به صورت کتابخانه ای و میدانی با روش تحلیلی تطبیقی تحقق می یابد. نتیجه این است که مضامین افسانه های عامه به نحوی در نگاره های سقائفارهای مازندران یافت می شود و نقاشی ها با گزینش هدفمند و بازآفرینی تصویری افسانه ها به جهت یادآوری فضایل اخلاقی و آرزوهای فردی چون شجاعت، هوشیاری، معارزه با ظلم، آزادی خواهی و ... جهت بیداری روان جامعه می کوشد و هم زبانگویای بسیاری از خرافات عصر خویش است.

کلمات کلیدی:

سقائفارها، نگاره ها، افسانه، فرهنگ عامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1481015>

